

Nová monografie Jana Kysely nabízí nový pohled na dobu železnou ve střední Evropě

Monografie „Things and Thoughts. Central Europe and the Mediterranean in the 4th-1st centuries BC“ dr. Jana Kysely z Ústavu pro klasickou archeologii FF UK, která se zabývá kontakty mezi Středomořím a střední Evropou ve 4.–1. století př. Kr., vychází ve Vydavatelství FF UK.

Kontakty mezi střední Evropou a Středomořím vždy hrály významnou roli v bádání o středoevropské době železné, a to jako významný prvek interpretační, tak narativní. Navzdory tomu se nikdy nestaly předmětem samostatné podrobné studie.

Jádrem knihy je studium předmětů středomořského původu nalezených ve střední Evropě (Čechy, Morava, východní Bavorsko, dolní Rakousko a západní Slovensko) a datovaných do 4./3.–1. stol. př. Kr. Období dr. Kysela zkoumá na základě rozboru a kontextualizace veškerých dostupných písemných, ale především archeologických pramenů.

Předmětem diskuse jsou i kulturní vlivy a technologické výpůjčky. Ve výsledku přináší studie komplexní pohled na problematiku a četná nová zjištění nejen o vlastním předmětu bádání, ale zároveň vrhá nové světlo i na některé aspekty archeologie mladší doby železné ve střední Evropě.

What is important, the phenomena we observe in Central Europe are essentially identical in their material manifestations with those which in western Europe led to the appearance of early states. The transformation of the settlement pattern with the appearance of new settlement categories – agglomerations first and oppida afterwards – is a constant symptom of these social developments and can be understood as their natural product with no need for external inspiration,

no matter if their establishment was dictated by practical needs or if there were other elements at play, e.g. prestige. (J. Kysela)

Kniha, jejíž těžiště leží v kapitolách věnovaných středomořským importům z bronzu, klenotům, mincím a dalším předmětům i technologiím, obsahuje stejně jako jiná archeologická zkoumání množství otazníků. Jejich protiváhou je však suverénní autorský a často kritický hlas Jana Kysely.

Hlavní princip, který sleduje ve své práci, charakterizuje následujícím způsobem: *„Mým konečným cílem je studovat minulé společenství (a jejich vzájemné vztahy) jako archeologické jednotky. K tomu nepotřebuji znát jejich jména. Nevěřím na Kelty, nevěřím na Boii a nestarám se o ně; záleží mi na obyvatelích střední Evropy v posledních několika stoletích před Kristem a na jejich hmotných pozůstatcích, a právě prostřednictvím jejich hmotných pozůstatků chci číst jejich příběhy.“*

Jan Kysela: Things and Thoughts. Central Europe and the Mediterranean in the 4th–1st centuries BC

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta. Praha 2021

439 s., barev. foto

Kniha

E-kniha

Ukázka

Mg. Jan Kysela, PhD., vystudoval klasickou archeologii na Ústavu pro klasickou archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, dva semestry strávil také na Università

degli studi di Pisa. Postgraduální studium absolvoval *en cotutelle* mezi Univerzitou Karlovou a Université de Strasbourg. Od roku 2013 působí jako odborný asistent Ústavu pro klasickou archeologii FF UK. V letech 2014–2015 byl zaměstnán jako archeolog a kurátor Národního Muzea v Praze. Externě přednáší na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Od roku 2015 je výkonným redaktorem časopisu *Studia Hercynia*.

Odborně se zabývá především mladší a pozdní dobou železnou ve střední Evropě a ve Středomoří, vzájemnými vztahy mezi oběma oblastmi a počátky římské přítomnosti ve střední Evropě. Dlouhodobě se účastní výzkumů na oppidu Bibracte v Burgundsku, v letech 2009–2013 jako člen italsko/francouzsko-belgického týmu, od roku 2018 v týmu Masarykovy univerzity v Brně. Je členem Francouzské společnosti pro studium doby železné (AFEAF), v roce 2018 spoluorganizoval konferenci AFEAF v Praze. Je rovněž pravidelným účastníkem České archeologické expedice v Uzbekistánu.